

(argumenten die mogelijk 'helpen')

AAN DE LEERLINGEN VAN 3-VWO. AUX ÉLÈVES DE 3-VWO.

Als je je wilt voegen bij de 110 miljoen Franssprekenden en/ of bij de 250 miljoen mensen over de gehele wereld die Frans op een redelijke wijze kunnen lezen en spreken, schrijven en verstaan, moet je na de 4e klas ook Frans in je vakkenpakket opnemen. Na 5-VWO en 6-VWO heb je dan genoeg Frans geleerd om je op de arbeidsmarkt te presenteren als iemand die, na enige extra studie, het Frans naast het Engels (en, eventueel, Duits, als je dat ook hebt gevolgd) kan gebruiken als middel tot communiceren. Vergeet hierbij ook de handel en industrie niet, want in meer dan 30 landen is het economisch Frans de belangrijkste taal of <een van> de belangrijkste handelstalen. En, zonder er na 6-VWO iets van Frans bij te leren, kan je het na het eindexamen gebruiken als brontaal bij studies of je ervan bedienen voor je eigen plezier in vele levenssituaties.

Maar voorlopig zit je nog in de 3e klas atheneum of gymnasium. Je hebt gemerkt dat de veranderingen ten opzichte van de 2e klas niet al te groot zijn. Je docent zal je hebben laten kennis maken met het gehele werkwoordensysteem, met alle gebruiksgevallen van de Subjonctif en met de rijtjes van de persoonlijke voornaamwoorden. Het zal je zijn opgevallen dat hij of zij onderscheidingen heeft gemaakt bij deze lastige onderwerpen uit de grammatica. Alle werkwoordstijden moeten bij overhoringen van de werkwoorden wel worden gekend (in de bedrijvende en in de lijdende vorm) maar er is door de docent bij gezegd dat jij zelf, en dat tot en met VWO-6, eigenlijk maar een stuk of zes tijden actief moet beheersen. Frans niet kiezen vanwege die lastige werkwoorden, lijkt mij dus onzin. Anders is het gesteld met de voornaamwoorden. Alles wat je daarbij te leren krijgt, moet je ook werkelijk weten, nu en in de toekomst; immers, bij alles wat je zegt, gebruik je voornaamwoorden en bij alle opgaven (ook die van eindexamens) zal je deze tegenkomen. Het is dus van belang je voor de voornaamwoorden in te spannen. Je zal dan bij veel <andere> onderdelen van het Frans hogere cijfers halen !

Welke zijn nu de wezenlijk andere onderdelen van het Frans in de 3e klas ? Zoals je weet, zijn wij begonnen met Grandes lignes, nu deel 3. De luistertoetsen zijn wat moeilijker geworden; veel wordt geoefend in het leren verstaan van wat pittiger Frans en het is even wennen aan vormen als "je le lui ai dit", "nous l'y avons rencontré" en "je n'ai pas voulu te le donner", vooral wanneer zij snel worden uitgesproken. Maar de leraar/ lerares spreekt vaak Frans en halverwege de derde klas en verder in de vierde klas moet je maar veel naar Franse zenders kijken en luisteren. Het spreken krijgt vooral tegen het eind van het jaar een grotere plaats en dit blijft zo in de vierde. Als je wat minder goed Frans spreekt, is dat geen reden Frans niet te kiezen. Je leraren zullen er altijd begrip voor hebben dat dit voor Nederlanders het moeilijkste onderdeel van het Frans is. Om ervoor te zorgen dat een bepaald niveau van spreken wordt bereikt, nemen de docenten <dan ook> spreekbeurten af, die zij mild beoordelen... en wordt er vaak geoefend in het spreken tijdens de les. Wel nemen de leraren het je kwalijk als je probeert te vermijden Frans te spreken of als je er niet voldoende in wil oefenen. Tot en met de 6e komen er gelegenheden genoeg om er beter in te worden. De leerlingen echter die in de 4e letterlijk geen woord Frans kunnen uitbrengen, moet worden afgeraden door te gaan met het vak.

Is er voor het leesprogramma, van de tweede naar de derde gaande, iets veranderd ? Ja en nee. Je moet, zoals je bekend is, weer een paar boeken lezen maar er wordt nu meer verlangd op het gebied van begrip en inzicht, er worden uittreksels gemaakt. Daarnaast lijken de teksten al iets

meer op "echte" literatuur.

Tot slot: aan het eind van het derde jaar moet je zoveel Frans hebben aangeleerd dat je in staat bent met goed gevolg een MAVO-luistertoets en een MAVO-eindexamen af te leggen.

En nu de vierde klas.

Welke wijzigingen en aanvullingen kun je in die klas verwachten? Pas als je in de 4e zit, krijg je gedetailleerde informatie over het programma, maar de grote lijnen volgen hieronder, en ook de verschillen tussen HAVO-4 en 4-VWO.

In 4-VWO verandert er veel. Het is een soort tussenklas, tenminste bij Frans: het is tegelijkertijd het eind van de onderbouw en het begin van de bovenbouw. Dit wil zeggen dat de docent Frans terugkijkt en vooruitkijkt. Grandes lignes houdt op; er komt een nieuw boek (Français tout terrain of een ander) met een indeling die verschillend is van degene die je kent. Toch zal je veel bekende onderdelen tegenkomen van de 3e.

-Wat wel duidelijk nieuw zal zijn, is de aanwezigheid van teksten met allerlei tekstbegripoefeningen (en de afwezigheid van een werkboek!).

-In de grammatica gaan we verder (behalve bij de voornaamwoorden, want daarmee ga je alleen maar vaker oefenen); de onregelmatige werkwoorden worden geleerd via drie aparte hulpbladen, maar vele ken je al en het in de derde klas geleerde schema verandert natuurlijk niet. Veel moeilijker hoeft het dus in principe niet te zijn.

-Er is weer een leesprogramma, zoals in de 3e, waarbij je zult leren te antwoorden op literaire vragen. In het algemeen betekent dit dat je wat meer werk thuis te doen zult hebben omdat het aantal te lezen bladzijden hoger zal liggen.

-De grootste aanvulling betreft, denk ik, het onderwijs in de literatuurgeschiedenis: het is een soort tocht door de Franse schrijverswereld vanaf de Middeleeuwen tot aan de Twintigste Eeuw, waarvan wij aan het eind van de 4-VWO het moderne gedeelte van de 19e en een deel van de 20e eeuw gedaan zullen hebben. Je krijgt overzichten over literaire denkbeelden en stromingen, je zult teksten moeten lezen uit beroemde werken en dit alles wordt dan overhoord in het Frans en/of in het Nederlands. Bij deze overhoringen doet zich altijd iets merkwaardigs voor: er is, vooral in het begin, niet altijd een verband tussen de cijfers die de leerlingen bij dit onderdeel halen en die welke zij bij andere onderdelen "scoren"!

-Volledige verhalen, toneelstukken en romans die je verplicht of voor je plezier gelezen hebt, mogen "meetellen" voor je persoonlijke boekenlijst van je eindexamen.

De zaken liggen enigszins anders bij de overstap van 3-VWO naar 4-VWO. Hier is de prognose onduidelijker. Uiteraard heeft iemand met een 6 (of hoger) voor Frans op zijn eindrapport 3-VWO prima kansen in 4/5-HAVO. Maar laten wij eens aannemen dat iemand een 5 heeft gekregen: in dat geval hangt veel af van de redenen waarom je dit cijfer hebt behaald. Het kan zijn dat je moeite had met het tempo. Nu, dit ligt in 4-HAVO werkelijk lager. Slechte voortekenen echter zijn dat je tegen onvoldoendes opliep omdat je geen zin had veel te lezen of omdat je geen enkele inspanning deed bij de momenten waarop je moest spreken... Minder erg is het wanneer je nog niet alles goed ging bij de werkwoorden of wanneer je de voornaamwoorden niet voldoende beheerste want de grammatica van de klassen 1 tot en met 3 wordt vanaf 4-HAVO helemaal herhaald (en iets uitgebreid). Andere verschillen met 4-VWO: je zal nogal eens gevraagd worden een verhaaltje of een brief te schrijven en je begint al direct met het lezen voor je eindexamen (ongeveer 750 bladzijden lectuur in totaal). Veel leerlingen maken zich ook zorgen over het leren verstaan van het Frans. Als je luistervaardigheid slecht was in 3-VWO, behoeft dit nog niet te betekenen dat je het er op dit punt slecht van af zult brengen in 5-HAVO. Zoals hierboven al is gezegd, kan je er zelf thuis veel aan doen, ook via leerlingcassettes. Daarnaast laten de leraren veel

oefenen (vooral in de 5e) en de opgaven zelf zijn heel wat makkelijker dan die van 6-VWO.
Meer informatie ? Stap naar je docent<e> Frans !